

TERZAGHI, "Geoteknik" veya "Jeoteknik" Üzerine

Oya ÖZGÜVEN

Terzaghi yaşıyor olsaydı ve Türkiye'de "Geoteknik" Mühendisi olarak çalışması gerekseydi, Deprem Şurası 2004 Mevzuat Komisyonu, Deprem Mevzuatı Alt Komisyonu Raporunun aşağıdaki maddelerine göre;

- 1) (Ek.2) maddes'e göre; " Yetkin Mühendis" olamayacaktı. Olmak isterse de İnşaat Mühendisliği Diploması alması gerekecekti (kendisi Makine Mühendisi kökenlidir).
- 2) (Ek.3)'e göre "Zemin etütlerinin planlaması, zemin arazi ve sondaj çalışmaları sonucunda elde edilecek parametreleri kullanarak temel taşıma gücü, oturma hesabı, iksa projesi, drenaj projesi, heyelan durdurma projesi, kazıklı temel projesi, dinamik yüklere maruz temellerin projesi vb. projelere esas teşkil edecek nicel büyüklüklerin tespitini " yapamayacaktı. "Yapmaya kalkarsa da onu kesilecekti.. .
- 3) Yine Ek.3'e göre "Zemin taşıma gücü, yapı temel tipi, derinliği, konfigürasyonu, muhtemel oturmaları ve temellere ilişkin diğer ayrıntılar ile iksa sistemi ve dayanma yapıları, yamaç stabilitesini sağlamaya dönük yapılar vb. gibi konularda önerilerde bulunamayacaktı*.

4) Yine Ek.3'e göre "yapının önemine göre sondaj sayısını arttıramaya" yetkisi olmayacaktı.

5) Yine Ek.3'e göre "Standart Penetrasyon Deneyi dışında özel deneyler (sismik, resistivite, veyn, pressiometre, konik penetrasyon v.b. gibi) yapılmasına" karar veremeyecekti,

6) Yine Ek.3'e göre "Kooperatif yerleşim alanları, sanayi tesisleri gibi yapıların inşa edileceği büyük parsel etütlerinde ise laboratuvar deneylenen! programlayamayacaktı.

Sonuç olarak Terzaghi esasen Makina Mühendisi olduğundan "Zemin Mühendisi" veya "Geoteknik Mühendisi" olamayacaktı. Bu konuda uzmanlaşmak isterse önü kesilecek imiydi bilemiyoruz, ancak zaten "ekmek" kaygısı ile bir miktar deforme edilmiş yüzde doksandokuz "Turkish", yüzde bir Alman olan "Geoteknik Mühendisi" olmak istemezdi herhalde. Bu vesile ile "Yer Mühendisliği" nün (GeoEngineering) bir dalı olan "Jeoteknik Mühendisliği" nî (Geotechnical Engineering) hem de ilk kez Türkiye'de dünyaya tanıtmış olan Terzaghi'yi saygı ile anmış olalım.